

számoltak fel, amelyeknek épített szerkezetét is elbontották. Az így megbolygatott talajból származhatnak a római kori leletek.

A kriptá téglapadlója nagyrészt megmaradt, a közepét föl-szedték és itt még mélyítették rajta, az így kialakított gödörben szintén temetkezések maradványait találtuk. A kriptában két koporsó volt, ezeket üresen helyezték el, egymásba illesztve.

Az urnatemetőhöz kapcsolódó kiállítótér kialakításának munkái közben a templom főhajójának ÉK-i negyedében a diadálív és az ÉK-i pillér Ny-i alapozási vonala között kb. 50 cm-t mélyítették a kivitelezők a még bolygatatlan talajban. A korábban elvégzett megelőző feltárás során ekkora mélységre statikai okok miatt a pillérek közelében nem mentünk le. Objektum nem látszott, de római kori kultúrrejteget emeltek ki. Nagy mennyiségű kerámiatöredék és kő került elő innen, a munkát folyamatosan figyeltük és összegyűjtöttük az anyagot. A végleges szint elérése után a kialakult metszetet dokumentáltuk.

2011 márciusában a káptalanterem oldalkápolnáiba padlófűtést szereltek, ezért régészeti szakfelügyelet keretében kisebb kutatását végeztük. Az 1950 körüli téglapadló felbontása és az alatta lévő törmelék eltávolítása után a vakolatlan falfelületekhez is hozzáférhettünk. A káptalanterem 2000-ben történt homlokzati falkutatása során az egyes kápolnák között falelválást nem találtunk. Az ásatás során Csemegi József 1962-ben megjelent tanulmányában felvetett hipotézisek beigazolódtak. A káptalanterem középső kápolnája készült el legkorábban a terem 1340 körüli bővítésének és boltozásának eredményeként. Ezt követően az É-i oldalkápolnát építették meg és boltozták be. A kápolna É-i falának szabálytalansága a mellette É felől álló, 1260 körül épített kápolna poligonális falához történt köpenyezéssel magyarázható. A D-i, Agendorfer-kápolna építése 1406-ig megtörtént, de a részletformák tanúsága szerint ez még inkább a 14. század '70-es, '80-as éveiben következett be. A két kápolna alapfalai mellett talált kerámia a szakirodalomban inkább a 14. század legvégére, a 15. század elejére datálható. Esetünkben az épület ismert és kikövetkeztetett építési adatai a kerámiaanyagot mintegy 30 évvel korábbra datálják.

Munkatárs: Nemes András művészettörténész; Mravikné Kovács Petronella, Várfalvi Andrea, Czifrák László (Budapest), Molnár Erika, Pálfi György (Szeged), Kovács Melinda (Győr), Balassa Krisztina, Harasztovics Veronika, Oláh Rezső (Sopron).

Várfalsétány: 2011. március 28-án kezdtük a megelőző feltárást, majd az építkezéssel érintett területeken folyamatosan régészeti szakfelügyeletet láttunk el. A Városház utcai romkert és a Várkerület épületsora közötti szakaszon, a középső városfal külső oldalán a korábban lebontott épületrészek pinceszinti maradványai kerültek elő és nagy mennyiségű építési törmelék. Megállapítottuk, hogy a római kori városfal lábazati része hosszú szakaszon épségben megmaradt. A Borostyánkő-úthoz K felől kapcsolódó bogárhátú, gneiszlappokkal burkolt út, ami a romkertben látható, a fal külső oldalán is megmaradt, kevésbé épen. A városfal építésekor lebontott római épületek falai is fellelhetők a külső oldalon. Ezek bemutatására nem kerül sor. A területen két kutat is feltártunk, érdelemleges lelet nem került elő belőlük. A kutak – a Várkerület beépülésének történetét is mérve – a 18. századnál korábbiak nem lehetnek.

A *Várkerület 80–82.* sz. házak udvarán az épületomladék elszállítása során szintén a római városfal lábazatát figyelhettük meg.

A *Szent György utca 13.* (KÖH 52634) kertjében a városfal áttörésére került sor, ennek kapcsán tehettünk itt megfigyeléseket. Az épülő lépcső helyén metszetfalat alakítottunk ki. A területen a már bolygatott vörös-sánc anyaga volt található, igen kevés leletanyaggal, szerkezeti elemek nélkül. A középső városfal belső oldala mellett, azzal párhuzamosan középkori falmaradványt találtunk. Feltehetően a vörös-sánc megtámasztását szolgálta, a római fal talán ezen a szakaszon romosabban maradt meg, mint másutt, ezért lehetett rá szükség, vagy egy későbbi javítást jelent.

A *Színház utca 23.* (KÖH 52655) mögötti szakaszon egy feltételezett, de fel nem tárt bástya maradványait szerettük volna megtalálni, ez azonban nem sikerült. Úgy tűnik, ez a bástya soha nem épült meg. Előkerült viszont egy faragott kő, amelybe keresztet véstek. A darab erősen hasonlít ahhoz, amelyet a Fegyvertár utca 1.-ben, a vörös-sánc feltárásakor találtunk 2009-ben.⁷⁶

A *Színház utca 3.* (KÖH 47607) pincéjében a korábbi kutatás római kori járósíntet feltételezett, a helyreállítás során ez került volna bemutatásra. Megállapítottuk azonban, hogy a járósíntnek vélt faragott kövek csupán a városfal alapozásának kváderkövei. Az itt látható bástyából már visszabontottak egy részt, ezért jelenik meg szabálytalanul, de alapjaiban követhető eredeti íve. A bástya hiányait apró kövekkel és téglával pótolták ki.

Munkatárs: Nemes András művészettörténész.

GABRIELI GABRIELLA

310. Sopron, Potzmann-dűlő (KÖH 56957)

(Győr-Moson-Sopron megye) B

Próbafeltárást a Győri út, 16105/2 hrsz. tervezett épület 800 m²-es alapterületén végeztünk. A gépi földmunka során elsősorban a humuszból kerültek elő a késő bronzkori urnamezős kultúra időszakára tehető kerámiatöredékek. A teljes területen egyetlen, több gödörből álló objektumot tártunk fel. Továbbá a még hátralévő földmunkákat régészeti szakfelügyeletünk mellett végezték. Megállapítottuk, hogy a Potzmann-dűlőben található római villa maradványai erre a területre már nem terjednek ki.

A régészeti szakfelügyelet során feltártunk még egy szintén az urnamezős kultúra idejéből származó gödröt.

GABRIELI GABRIELLA

311. Sopron, Szőlőskert utca (KÖH 67465)

(Győr-Moson-Sopron megye) R, Ró

A 8466/5 (Szőlőskert utca 18.) és a 8240/6 (Szőlőskert utca 17.) hrsz.-ú telkeken megelőző feltárást végeztünk lakóházak építése miatt. 2011. szeptember 19. és november 7. között a feltárás három ütemben zajlott.

⁷⁶ RKM 2009, 340–341